pœnitent.& remiſ.charta.15.col.4.verſi.licet autem.

4 a ¶*Rico*. Inquirat ſacerdos caute & aſtute quæ cauſa mouet diuitem ad peccandum.de pœni.diſt.6.c.1.ad fi.& imponat pœnitentiam in ieiunio,oratione & eleemoſina conſiſtente, & ſi ſit delicatus caueat ne aſperum ieiunium iniungat.41.diſt.c.non cogantur.aggrauet eũ in eleemoſinis.c. medicina. de pœniten.diſt. 1.Hoſtiẽ. vbi ſupra verſi.ſi diues ſit.

o rico[a],o pobre,o clerigo [b],o lego, o le trado[c],oſin letradura,o perlado [d] o otra perſona menor[e],o enq̃ lugar [f] fizo el pecado,o ſi lo fizo por ſi tan ſolamente, o cõ ayuda de otro, o porq̃ ſe mouio a fazer lo,o ſi lo fizo de ſu grado, o por fuer

ça,o quãtas vezes [g],e enq̃ manera, e ſobre todo ſi mueſtra el pecador ſi le peſa [h] porq̃ peco. E quãdo todas eſtas coſas ouiere catadas, deue le dar penitẽcia cõtraria del pecado [i] q̃ fizo, o otra ſegund ſu aluedrio [k], qual entendiere q̃ podra

5 b ¶*Clerigo*. In eodem genere peccati, magis videt peccare clericus quam laicus.glo.ſ.in.c.homo chriſtianus.40.diſt. Plus enim peccare videtur perfectus quã imperfectus.glo.in.c.1.de pœnit.diſt.5.in parte ideo enim.quæ tamen limitat hoc ſecundum contemptum. Addete glo.in cap.qui viderit.32.q.5.in parte ſtudioſa. & primo regum.c.2.& de pœniten.diſtin.1.c.ſi ſacerdos.Si ſacerdos peccauerit quis orabit pro eo.

6 c ¶*Letrado*. Huic enim propter maiorem ſcientiam durior videtur pœnitentia imponenda,quam non literato:quia magis videtur contẽnere qui plus ſcit,quam qui minus,& quia literati peccant in multis de quibus debet ſacerdos inquirere,ideo debet hoc ſcire. de quibus vi.per Hoſt.in ſum.de pœni.&remi.charta.6.col.4.verſ.cui doctor.

7 d ¶*Perlado*. Prælatus ſi publice peccauerit acrius quam alius puniri debet propter exempli perniciem.11.q.3.c.præcipuus. c. magnæ. de voto. vbi glo.tradit illud regis ad exemplum.&c.82.diſt.ca.nemo quippe.Si occultum mitius punitur,quam quando publice, nã gradus dignit[atis] vel ordinis peccatum aggrauat.d. c. homo chriſtianus.40.diſt.& 89.diſt.c.ad hoc Deus. Vnde presbyter magis puniẽdus eſt,quam diaconus.& vide de pœniten.diſt.4.§.finis. Hoſtienſ. vbi ſupra verſi.ſi prælatus ſit.

8 e ¶*Perſona menor*. Milites,ruſtici,mercatores,vel alij dequibus vi.latiꝰ per Hoſt.in ſumma.de pœniten.&remiſsio.charta.8.verſi.cui miles verſi.cui ruſticus.& verſi.cui mercator.& dicit ibi Hoſt. quod vita ruſticorum tutior eſt,quam quieſcentium delicioſorum diuitum,& otioſorum,vnde verſus,Diuitijs vti,res eſt aduerſa ſaluti, Paucos crede bonos,quos beat æris honos. Mollities veſtis,coitus,gula, cura quietis.Et circa mercatores nota ſignanter cum (narrando in his quæ peccant) dicit Nono transferendo ſe ad regiones remotas & niquæ peccant) dicit Nono transferendo ſe ad regiones remotas & niminiam moram trahentes,& ibi cum diuerſis etiam alienis vxoribus adulterium cõmittendo,& ſuis cauſam adulterij præbendo, de quibus quot mala proueniant dicit ipſe,nemo eſt qui ignoret, quod tu nota contra mercatores transferentes ſe in regiones Indiarum Maris Oceani:ibiq̃ niminiam moram trahentes.De religioſis autem dic, q̃ in tribus caſibus in eodem genere peccati plus peccant quam laici. Primus cum religioſus peccat contra votum religionis, veluti fornicando contra votum continentiæ, vel furando cõtra votum paupertatis,& contra præceptum decalogi.Secundus cũ peccat ex contemptu,cũ per id ſit ingratus diuini beneficij, quo ſublimatus eſt ad perfectionis ſtatum.Tertius propter ſcandalũ,quia multi ad eius vitam reſpiciunt,ſed ſi religioſus non ex contemptu, ſed ex infirmitate vel ignorantia peccat non cõtra votũ ſuæ religionis, & occulte, & abſq̃ ſcandalo leuius peccat eodem genere peccati quam ſecularis, nam ex multis bonis quæ facit quaſi abſorbetur peccatum illius ſi ſit leue,& ſi ſit mortale facilius ab illo reſurgit propter intentionem quam habet erectam ad Deum,quę licet ad horã intercipiatur de facili reparatur,& quia iuuatur etiam a ſocijs ad reſurgendum. Hæc ſunt ex S.Tho.2.2.q.186.art.fi.& tradit Ioã.And.in.c. accuſatus.de hære.lib.6.& nota q̃ non eſt iniungendũ in pœnitentia monacho ieiunium,in ſpeciali propter ſcandalum fratrum.20.q.1. c.monachi. &.§.fi.poteſt tamen puniri in ciborum abſtinentia,cũ & ſine ſcandalo poſsit comedere magis vel minus,ſi tamen eſſet monachus ſolitarius poſſet ei indici ieiunium.videas per Hoſti.vbi ſupra charta.16. col.1.verſi.ſi ſit monachus.& de monachis & eorum exceſsibus.vi. per eundem charta.6.col.2.verſ.cui monachi.ibi etiam videri poteris,de exceſsibus aliarum perſonarum.

9 f ¶*En que lugar*. An in loco ſacrato.vt in.c.1.de pœnitẽ.diſt.5.vbi vi.de hac circunſtancia,& alijs hic expreſsis,&per glo.in.c.homo chriſtianus.vbi Præpo.40.diſt.& aduerte q̃ neceſſe eſt confiteri circunſtantias mutantes ſpeciem peccati,ſi trahãt ad ſpeciem,quæ de ſe ſit peccatum mortale,de circunſtantijs vero aggrauantibus in eadem ſpecie communior & probabilior opinio eſt,q̃ non ſit neceſſarium eas confiteri,licet ſit laudabile,vt tradit latius Sylueſt.in ſua ſumma, in parte,Confeſsio.la.1.nono quæritur.

g ¶*O quantas vezes*. Debet ergo pœnitens explicite confiteri ſe feciſſe peccatum bis vel ter vel pluries prout habeat in memoria.videas Sylueſt.vbi ſupra verſi.11. 10

h ¶*Si le peſa*. Nam ſi maxima eſt contritio etiam pœna peccati diminuitur.vi.glo.in.c.baptiſmi vicem.de conſecrat.diſt.4.& Abb.in.c.inter opera.n.3. de ſponſali.2 nota.& tex.in c.in actione. de pœni.diſt.1 & gl.eadẽ diſt. in.c.menſurã. in parte doloris.& gl.2.in ca.omnis.46. diſt.& Ludolphus Cartu.parte.2.c.60.col.18.in princip. 11

i ¶*Contraria del peçado*. Quia ſecundum beat. Greg. contraria cõtrarijs curantur.c.affectum.26.q.7.vnde iniungat ſuperbo humilem orationem,auaro eleemoſynarum largitionem,accidioſo peregrinationẽ,guloſo,& luxurioſo abſtinentiam,& carnis maceratione,& diſciplinalem flagellationem,ſuſpecto de hæreſi, ſi clericus ſit bonis fidei prædicationem,& hæreticorum perſecutionem,maledicto bene dictionem,& linguæ refrenationem,alijs ſatisfactionibus ſimul iunctis.arg.de purg.cano.c.inter ſolicitudines.§.præcipias.quãdoq̃ iniungat loci mutationem.81.diſt.c.valet.Hoſt.in ſumma. de pœnit. & remiſsio.9.quæ pœna. 12

k ¶*Segund ſu aluedrio*. Hodie omnes pœnitentiæ ſunt arbitrariæ.c.tempora pœnitudinis.26.q.7.&.c.menſurã.de pœnitẽ.diſt.1. &.c. Deus qui.de pœni.& remiſ.& procedit non ſolum quando non reperitur expreſſa in iure pœnitentia ſpecifica. imo etiam vbi canon expreſſam imponit pœnitentiam,ſicut reperitur in.46 fere caſibus vbi canones pœnitẽtiales imponunt ſpecificas pœnitentias,pro certis peccatis,quos poteris videre collectos per Hoſt.in ſumma. de pœniten. &remiſ.charta.15.col.2.3.&.4.vt tradit Abb.in.d.c.Deus qui.n.4.& eſt cõmunis opin.approbatq̃ conſuetudo generalis,neq̃ obſtat qđ dicit.b.Greg.& habetur in. c. falſas.de pœnit.diſt. 5.vbi dicit falſas pœnitentias dicimus quæ non ſecundũ auctoritatem ſanctorum patrum imponuntur,quia dicit Hoſt.illud verũ niſi ex cauſis & põderatis circũſtantijs pœnitentia temperetur. & idem dicit Abb. in.d.c. Deus qui.& vltra alias cauſas dicitur rationabilis cauſa indiſpoſitio pœnitentis, vnde ſi mereretur pœnitentiã magnam & dicit ſe nõ poſſe facere niſi paruam iniungat ei ſacerdos quam poſsit libẽter ſuſcipere,& ſi gaudere nõ poteſt de eius omnimoda purgatione, ſaltẽ gaudeat,quod liberatum a gehenna ad purgatorium tranſmittat,ita q̃ ſecũdum Hoſtien.nullo modo permittat eum a ſe recedere deſperatũ.argum.c.ſi quis pre. byter.26.q. 6.& aduertat ſacerdos, quod pro maiori peccato maior debet pœnitentia imponi.c.Deus diffinitionem.de pœnit.diſt.1.caueat etiam ſecundũ Hoſt. vbi ſupra,q̃ ſic arbitretur ne vileſcat auctoritas eccleſiæ,& ne poteſtas clauium cõtemnatur,de pœnit.diſtin.1.c.ſunt qui arbitrantur.c.abſit.&.c. quã præpoſtera.50.diſt.& ne ſe ipſos onerent.Iuxta ea quæ notat gloſ.in d.c.menſuram.& Abb.in.d.c.Deus qui.nu.3.Hoſti.in ſum.de pœni. & remiſ.vltima charta.verſ.ad quid valet ſacerdos.Sacerdos igit cõſideratis criminis qualitate,& perſonæ dignitate,cõditione,ſexu,officio,paupertate,infirmitate,debilitate.conſuetudine,complexione, ſenectute, cõtritione,loci,religionis,& temporis qualitate,cauſa, & voluntate,& alijs circuſtantijs de quibus in.d.c.1. de pœniten.diſt. 5.& hic:pœnitentiam imponat.& dicit glo.in.d.c.mẽſuram.q̃ ſi per errorem ſacerdos qui apœnitente credebatur peritus,minorẽ quam debeat pœnitentiam imponat, ſufficit illa minor pœnitentia ad peccatum delendum,& omnem pœnam alterius vitæ,dũmodo pœnitens qui eam recipit maiorem recipere paratus eſſet,ſi ſibi imponeretur,& ſequitur Abb.in.d.c.Deus qui.n.4. de quo tñ videas Abulẽſ. Matthæi.c.16.q.50.vbi concludit allegatis dictis illius gl. qđ reſpectu pœnæ impoſitæ a iure procedit illud dictum gl. ſed non in pœna taxata a Deo,quia ſi minor imponatur, non tollitur tota pœna in purgatorio,vnde ſi quis commiſit homicidium vel periurium tenetur de iure ad ſeptennem pœnitentiam.ca.hoc ipſum.&. §.ſequenti, 33.q.2.&.ca.prædicandum.22.q.1. ſi ſacerdos imponat pœnitentiã vnius diei,per hoc diſpenſat in iure ita,q̃ per hoc pœnitens non tenetur ad ſeptennem pœnitentiam,& tamen ſi per ſeptennẽ pœnitentiã tolletur tota pœna debita in purgatorio pro homicidio vel periurio,non tolleretur per pœnam vnius diei,quã impoſuit ſacerdos ſed ſolum tantum tollitur proportionabiliter, quantũ eſt vnus dies ad ſeptem annos,& ita ſecundum eum quanto minorem pœnitentiam imponit ſacerdos confitenti, tanto deterius eſt confitenti. Niſi forte,quia impoſita maiori pœnitentia non poſſet, aut nollet illam tollerare

(c) 2010 Real Academia de Jurisprudencia y Legislación